

Tomáš Lechner: Nařízení eIDAS a české adaptační zákony. Komentář, Praha: Wolters Kluwer 2023, 488 s.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady /EU/ č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu, které bývá uváděno pod zkratkou eIDAS, patří nepochybně k nejdůležitějším předpisům v oblasti elektronických právních jednání, v němž se snoubí prvky právní a věcné, technologické. Jeho zásadní přínos spočívá ve vytvoření možnosti bezpečné komunikace elektronickými prostředky jak v rovině vertikální, tak horizontální, což recitativ k nařízení vyjadřuje zejména tím, že zdůrazňuje požadavek, odstranění veškerých překážek k využívání těchto prostředků jak ve vztazích mezi fyzickými a právními osobami navzájem, tak vůči orgánům veřejné moci.

Komentář z pera T. Lechnera, který patří k předním odborníkům v oblasti právní úpravy elektronické komunikace a elektronických dokumentů, systematicky provádí jednotlivými ustanovením eIDAS a následně oběma hlavními českými adaptačními zákony.

Zdůrazňuje, že mezi klíčová ustanovení nařízení patří ta, která určují podmínky, za kterých mají být prostředky elektronické identifikace uznávány v rámci celé EU, což odpovídá jednomu z důležitých pilířů unie, jímž je volný pohyb osob, kapitálu a informací.

Zevrubně jsou vysvětleny úrovně záruk za prostředky pro elektronickou identifikaci, což je dalším z nezbytných předpokladů pro fungování celého systému elektronických transakcí na vnitřním trhu EU. S tím pak souvisí i další zdůrazňovaný princip, jímž je interoperabilita, která je předpokladem tomu, aby mohly být vnitrostátní systémy elektronické identifikace použitelné v rámci celé unie.

Komentář dále provádí ustanoveními nařízení o odpovědnosti za škodu, vymezením postavení národních orgánů pro dohled nad plněním povinností z eIDAS plynoucích a obecnými i kvalifikovanými podmínkami pro poskytování služeb vytvářejících důvěru

Zvláštní pozornost je logicky, s ohledem na jejich význam, věnována elektronickému podpisu i dalším formám elektronické identifikace, tedy elektronické pečeti a razítka a pečeti. Zdůrazněno je, že podle nařízení mají být zásadně přiznány stejné účinky úkonů prováděných elektronicky, jako těm, které jsou v analogové podobě.

Součástí komentované práce jsou přehledně podané všechny zásadní prováděcí předpisy EU k nařízení eIDAS.

Z hlediska domácí aplikační praxe je třeba zmínit druhou část komentáře, v níž jsou, myslím v odborné literatuře poprvé komplexně vyloženy české předpisy, které nařízení adaptují, tedy zák. č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a zák. č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci, kde je v komentovaných předpisech věnována pozornost zejména specifikům naší právní úpravy. Ocenit je zde mimo jiné i to, že každé z komentovaných ustanovení je provázeno vyčerpávajícím přehledem související právní úpravy, na některých místech podané i v přehledných tabulkách a relevantní literatury.

Doc. JUDr. Pavel Mates CSc.